

hvervskredse, om, at en endnu større del af bistanden skal tjene som erhvervsstøtte. Det vil sige, at Danmark skal stille betingelser til ulandene om, at hele eller dele af bistanden skal bruges til indkøb af varer i Danmark, eller at bestemte projekter i ulandene skal køres af danske firmaer.

Disse krav fra erhvervslivet skal totalt afvises, bl.a. fordi projekter i ulande baseret på støtte til dansk erhvervsliv opviser nogle af de dårligste eksempler på en udviklingsindsats til fordel for de fattigste befolkningsgrupper.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Som hovedregel skal bistanden gives til de fattige ulande, idet der heryed forstås lande under UNDPs grænse for mindre udviklede lande (p.t. lande, som i 1983 havde et bruttonationalprodukt (herefter BNP) per indbygger på under 750 dollars).

Dog kan der i særlige tilfælde også ydes bistand til lande med højere BNP per indbygger, f.eks. lande, der for nylig under store materielle og menneskelige omkostninger har befriet sig for et undertrykkende regime, samt lande, som præges af borgerkrig, eller hvis udvikling vanskeliggøres af internationale konflikter (Zimbabwe, Nicaragua, Afghanistan).

Ved valg af lande bør det endvidere sikres, at kun lande, hvor det kan sikres, at bistanden især kommer de fattige befolkningsgrupper til gavn, vælges. Denne målsætning bør være gældende for den samlede danske bistand, altså ikke blot for projektbistanden, men også for anden bilateral gave/lånebistand. Den multilaterale bistand bør så vidt muligt (så langt Danmarks indflydelse rækker) præges af samme målsætning.

Ad 2

I lighed med undersøgelser gennemført i andre nordiske lande er der for den danske bistand behov for at tilvejebringe et aktuelt og detaljeret grundlag for en prioritering af indsatsen. Valget af de fire hovedmodtagerlande (Bangladesh, Indien, Kenya og Tanzania) har i første række haft historiske og praktiske grunde. Erfaringerne fra en efterhånden lang række projekter i nogle af disse lande peger på, at man må stille sig yderst skeptisk over for muligheden for i praksis at nå ud til de fattige befolkningsgrupper. Samtidig er forudsætningerne i den tredje verden for udviklingssamarbejdet på vigtige punkter ændret gennem de seneste år, lige-

som der er grund til at overveje at inddrage ny lande i kredsen af hovedmodtagerlande.

Ad 3

En større evaluering af dansk bistand og kvindeorienteret bistand har afsløret, at de positive effekter for kvinderne i ulandene har været yderst begrænsede. Da kvinderne ofte har de vanskeligste vilkår, ofte lades uden for udviklingsprocessen og er hovedansvarlige for børn og fødevarerproduktion, bør kvindespecifikke problemer tildeles speciell opmærksomhed i den danske bistand. Også forskning i dette felt bør fremmes.

Ad 4

I marts 1985 vedtog Folketinget, at den statslige udviklingsbistand i 1992 skal nå 1,00 pct. af bruttonationalproduktet. Dette mål fastholdes, men efter 1992 bør det overvejes at hæve stigningstakten, idet det må frygtes, at ulandenes problemer stadig forværres på grund af gældskrisen.

Ad 5

Den multilaterale bistand bør fortrinsvis ydes gennem FNs udviklingsprogram, UNDP, snarere end gennem Verdensbanken og de regionale udviklingsbanker, dels fordi ulandene selv har større indflydelse på UNDP, dels fordi en større del (p.t. ca. 80 pct.) af UNDPs midler går til de fattige ulande. Den kritik, som med rette kan rejses mod en del af UNDPs projekter/aktiviteter samt andre FN-særorigationers arbejde, må følges op af en aktiv og konstruktiv indsats fra dansk side som en prioriteret del af det internationale udviklingssamarbejdes fremme.

Ad 6

Den overvejende del af EF-bistanden kanaliseres til en landekreds i den tredje verden, som kun omfatter en mindre del af den tredje verdens befolkning (ca. 15 pct.), nemlig medlemmerne af Lomékonventionen. Den kan således ikke betragtes som multilateral bistand. Principperne for EF-bistanden og dens faktiske anvendelse er på en række punkter i klar uoverensstemmelse med principperne for den danske bistandspolitik. Af denne grund, og fordi Danmark reelt er næsten uden indflydelse på EF-bistandspolitikken, bør bidraget reduceres mest muligt. Da det i øvrigt er vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at begrunde en fælles EF-bistandsindsats ved siden af medlemslandenes egne programmer, bør endemålet være en fuldstændig afvikling.